

- потенціал розвитку працівника, тобто швидкість професійного і кар'єрного зростання, здатність до розвитку, орієнтація на результат, географічна та посадова мобільність;

- рівень розвитку у працівника професійних компетенцій, що визначається сукупністю професійно-технічних знань і навичок;

- результативність діяльності працівника і досвід його роботи, які характеризуються рівнем успішності працівника в досягненні робочих цілей, професійним та управлінським стажем, видом і рівнем складності вирішуваних завдань.

Впровадження системи корпоративних компетенцій в ПАТ «Укрзалізниця» дозволить:

- сформулювати єдині вимоги до рівня розвитку корпоративних компетенцій для всіх рівнів управління транспортної компанії;

- підготувати програми навчання для зростання корпоративних компетенцій;

- забезпечити максимальну об'єктивність кадрових рішень, формування резерву кадрів в режимі online;

- сформулювати замовлення профільним вузам на підготовку кадрів для компанії.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зубрицька І. В., студентка

Науковий керівник: Компанець К. А., к. е. н., доцент

Національний транспортний університет.

Сучасний етап розвитку підприємницької діяльності характеризується активним пошуком дієвих напрямків підвищення ефективності роботи підприємства і підвищення його конкурентоспроможності. Основна конкурентна перевага будь-якого підприємства – наявність стратегічної системи управління, яка відповідатиме особливостям її функціонування і змінам зовнішнього середовища.

На даний час середовище діяльності багатьох підприємств характеризується підвищенням складності і невизначеності, що підтверджує необхідність втілення в практику ідей і технологій стратегічного планування. Для того, щоб стратегічне планування на підприємстві здійснювалось ефективно, необхідно дослідити його значущість в процесі управління підприємством.

Отже, особливої актуальності набувають проблеми розкриття поняття стратегічного планування; теоретичне обґрунтування видів, принципів та етапів планування; визначення взаємозв'язку стратегічного планування та розвитку підприємства.

Серед численних робіт, присвячених дослідженню питань зі стратегічного планування управління підприємством, необхідно виділити вагомі внески таких відомих зарубіжних і вітчизняних вчених, як: Томпсона А.А [1], Шершньова З.Є., Оборська С.В. [2], Василенко В.О., Ткаченко Т.І. [3], Сумець О.М., Бондаренко М.І. [4], Мескон М. [5], Федоркін М.С. [6] тощо.

Актуальність теми даної роботи полягає в тому, що на сьогоднішній день все більше зростає роль ефективного управління підприємством, заснованого на стратегічному плануванні, як складному соціально-економічному підґрунті, що є одним із ключових шляхів стабілізації української економіки в цілому. В свою чергу практичне розв'язання проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення нормальної роботи підприємства, не тільки сьогодні, але й у перспективі, залежить від ступеня освоєння методології і методів стратегічного керування.

Стратегічне планування є однією з основних функцій стратегічного управління. Воно являє собою процес прийняття управлінських рішень щодо стратегічного передбачення (формування стратегій), розподілу ресурсів, адаптації компанії до зовнішнього середовища, внутрішньої організації.

Процес стратегічного планування посідає центральне місце в системі стратегічного управління. Більшість західних і східних фірм використовують стратегічне планування для того, щоб змінити себе, вийти з безнадійних ситуацій, які сформувались зовні та в середині підприємства.

Стратегічне планування — це систематизовані та більш-менш формалізовані зусилля всього підприємства, спрямовані на розробку та організацію виконання стратегічних планів, проектів і програм. У свою чергу, розробка планів як специфічний вид діяльності — це послідовний ітераційний процес, що складається з кількох взаємопов'язаних етапів:

- встановлення цілей;
- визначення стратегій («стратегічного набору») та заходів щодо їхньої реалізації;
- передбачення послідовності дій у межах досить тривалого часу та закріплення її у планах, проектах і програмах різного типу, що є

інструментами досягнення цілей та реалізації стратегій;

- організація виконання планових завдань;
- облік, контроль та аналіз їхнього виконання.

Методологія планування базується на сукупності базових понять, які виражають сукупну дію законів розвитку підприємства й управління ним та відображають вимоги до змісту результатів й організації планування.

Функціональний підхід до управління підприємством дозволяє стверджувати, що планування є підґрунтям для ефективного виконання таких функцій управління, як організація, мотивація та контроль.

На стадії планування вирішуються три задачі:

- 1) забезпечення довгострокових інтересів учасників діяльності підприємства, перед усім, його власників та трудового колективу;
- 2) узгодження запропонованих результатів діяльності підприємства з можливими витратами ресурсів;
- 3) раціональне використання ресурсів, які знаходяться у розпорядженні підприємства.

При розробці стратегічного плану необхідно, перед усім, визначити цілі й умови діяльності підприємства на перспективу, виходячи з інтересів груп, що беруть участь у його діяльності (власники, трудовий колектив, споживачі продукції та ін.), а вже після цього розробити програму його діяльності на перспективу, що виходить з прийнятих стратегій розвитку і функціональних стратегій (стратегічного набору), а також проекти розвитку окремих бізнеспроцесів підприємства (рис. 1).

Рисунок 1 - Схема процесу стратегічного планування

Сучасному підприємству в умовах міжнародної конкуренції повинно бути притаманне лідерство та високий професіоналізм. Наполегливість у реалізації стратегії має на увазі свідоме зобов'язання вищого керівництва направляти ресурси й енергію організації на досягнення лідируючого положення на ринку.

Висновки. Стратегічне планування - це планування від майбутнього до теперішнього виходячи з глобальних ідей та поставлених цілей підприємства. Воно дає змогу зосередитись на головних проблемах і відкинути другорядні; визначити й скоординувати дії з реалізації місії й основних цілей фірми, шляхи її перетворення в новий стан (який бізнес припинити, який продати, у який перейти, з яким об'єднатися), способи використання необхідних для цього ресурсів. Вона повинна забезпечити фірмі конкурентні переваги у сферах, де є найбільші шанси на успіх; допомогти визначити види продукції, за допомогою яких цього можна досягти; відшукати шляхи нейтралізації суперників. За допомогою стратегії відбувається створення стратегічного потенціалу у вигляді сукупності матеріальних умов виробничої діяльності й професійних і творчих навичок персоналу. Стратегія являє собою фундамент практичної діяльності компанії, координації її окремих напрямів, процесу адаптації до середовища.

Література.

1. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегий: учебник для вузов / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 576 с.
2. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: навч. посіб. / З.Є. Шершньова, С.В. Оборська. – К.: КНЕУ, 1999. – 384 с
3. Василенко В.А. Стратегічне управління: навчальний посібник / В.А. Василенко, Т.І. Ткаченко – К.: ЦУЛ, 2013. – 396 с.
4. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / О.М. Сумець, М.І. Бондаренко. – К.: Хай-Тек Прес, 2010. – 240 с.
5. Мескон М.Х. Основы менеджмента / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. – М.: Дело. – 1997. - 704 с.
6. Федоркін М.С. Резерви конкурентоспроможності підприємства / Холодний Г.О. // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2007. - 119 с.
7. Холодний Г.О. Теоретичні аспекти стратегічного планування на підприємствах України: (підсумки 4-ї Міжнар. конф. «Харків-2011/ Холодний Г.О. // Вісник економіки. - 2011. - 54 с.

8. Юданов А.Ю. Конкуренция: Теория и практика / А.Ю. Юданов. – М.: АКАЛИС, 96. – 272 с.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аксель Ебаланке, студент

Науковий керівник: Ачкасова Л.М., к. е. н, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній Університет

В економіці підприємства в найзагальнішому вигляді ефективність означає результативність господарської діяльності, співвідношення між досягнутими результатами і витратами живої і матеріалізованої праці. Рівень ефективності характеризує рівень розвитку продуктивних сил і є найважливішим показником розвитку економіки. На підприємстві витрати мають форму основного і оборотного капіталу, а кінцеві результати - форму прибутку. Таким чином, показник економічної ефективності дає уявлення про те, якою ціною підприємство отримує прибуток. Зіставлення витрат і результатів використовується в практиці обґрунтування господарських рішень.

Етика ефективності передбачає поєднання з одного боку створення найбільшої цінності для своїх клієнтів, з другого - прибутковості для власників, а з третього - можливості для самореалізації і зростання в поєднанні з привабливою зарплатою для співробітників.

Ефективність виробництва являє собою комплексне відбиття кінцевих результатів використання всіх ресурсів виробництва за певний проміжок часу. Вона характеризує підвищення продуктивності праці, найбільш повне використання виробничих потужностей, сировинних і матеріальних ресурсів, досягнення найбільших результатів при найменших витратах.

Оцінка економічної ефективності проводиться шляхом зіставлення результатів виробництва з витратами.

Під результатами виробництва розуміють його корисний кінцевий результат у вигляді матеріалізованого результату процесу виробництва, що вимірюється обсягом продукції в натуральній і вартісній формах та економічного ефекту діяльності підприємства, який включає не тільки кількість виготовленої продукції, а й охоплює її споживчу вартість.